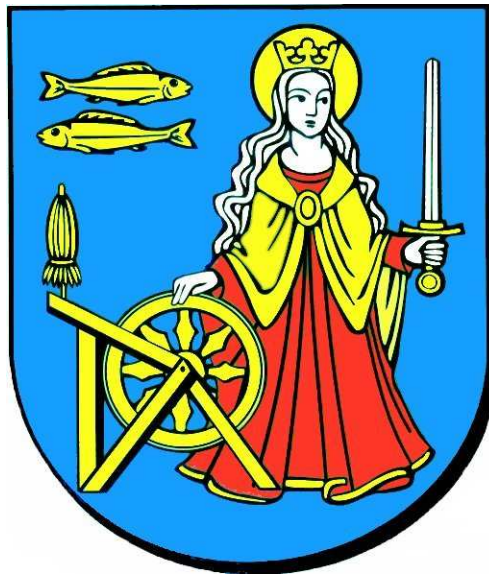

Załącznik
do Uchwały Nr XXVIII / /09
Rady Gminy Siekierzyn
z dnia 24 lutego 2009 r.

**GMINNA
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SIEKIERCZYN
na lata 2009 - 2014**

Styczeń 2009

Obszar Gminy Siekierczyn:

Ogólna charakterystyka gminy Siekierczyn

Gmina Siekierczyn położona jest południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego i zachodniej części powiatu lubańskiego. Od wschodu graniczy z miastem Lubań, od północy i wschodu z gminą Lubań, od południa z gminą Platerówka, od południowego-zachodu z gminą Sulików, od zachodu i północy natomiast z gminą Zgorzelec.

Zajmuje powierzchnię 49,6 km², co stanowi 11,6% powierzchni powiatu lubańskiego. W skład gminy Siekierczyn wchodzi 6 wsi: Siekierczyn, Zaręba, Rudzica, Wyręba, Nowa Karczma, Wesołówka oraz kolonie: Ponikowo i Pisaczów.

Na terenie gminy Siekierczyn zamieszkuje 4647 mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2008 r.

Gmina Siekierczyn to obszar rolniczy z niewielkim udziałem jednostek produkcyjnych. Głównymi podmiotami gospodarczymi są przedsiębiorstwa, których działalność związana jest z wydobywaniem i przeróbką bazaltu. Pozostałe podmioty gospodarcze to głównie firmy z sektora małych przedsiębiorstw. W sumie na terenie gminy wg stanu na dzień 31.12. 2008 r. zarejestrowanych było 279 podmiotów gospodarczych, w tym w sektorze publicznym 10, a w sektorze prywatnym 269.

Do zakładów przemysłowo-usługowych o dominującym znaczeniu należy zaliczyć:

1. Łużycką Kopalnię Bazaltu „Księginki” SA w Lubaniu z jej zakładami w Zarębie KSIĘGINKI I i KSIĘGINKI II.
2. Firmę „Imka” w Siekierczynie – zajmującą się konfekcjonowaniem środków kosmetycznych i czystości domowej.
3. Firmę Handlową PHU JASKOT w Siekierczynie.
4. Foka Sp. z o.o. w Zarębie – producent drutów.
5. Firmę „TOP – PLAST” w Siekierczynie – produkująca okna plastikowe.
6. Stacje paliw w Nowej Karczmie.
7. Radiowo-Telewizyjny Ośrodek Nadawczy w Nowej Karczmie.
8. Zakład Karny w Zarębie.

Powyższe podmioty gospodarcze zatrudniają od kilku do ok. 130 pracowników. Największy udział pod względem liczby zatrudnionych ok. 90% mają podmioty zatrudniające do 5 pracowników.

Pomimo istniejących ww. podmiotów gospodarczych, niewielka liczba osób z terenu gminy znalazła tam zatrudnienie. Ogólnokrajowy problem bezrobocia dotknął także mieszkańców naszej gminy.

Statystyki dotyczące bezrobocia zniekształcane są ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, że standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej. Zubożenie materialne, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii społecznej i wykluczenia społecznego.

Wstęp

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2014 to ogólny program definiowania i realizacji celów społecznych gminy Siekierczyn. W szczególności obejmuje to zadania w zakresie pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, przemocy w rodzinie, ochrony zdrowia. Wskazuje na kluczowe kwestie społeczne z jakimi borykają się mieszkańcy gminy Siekierczyn, na ich niezaspokojone potrzeby oraz wytycza kierunki działań na rzecz niwelowania występujących niekorzystnych zjawisk. Ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które są negatywnie oceniane. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych, prywatnych i instytucji pozarządowych rozwiązujących kwestie społeczne podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Zadania strategii, a także odpowiednie formy pomocy powinny wynikać z diagnozy problemów społecznych w skali gminy sporządzonej w oparciu o dane będące w dyspozycji:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu,
- instytucji i organizacji współpracujących z Ośrodkiem (Urząd Gminy Siekierczyn, placówki oświatowe, służba zdrowia, policja, organizacje pozarządowe).

Niniejsza strategia ma za zadanie zintegrowanie programów społecznych, a w ramach tych programów wyznaczenie celów i kierunków oraz określenie hierarchii tych działań. Priorytetem strategii jest umacnianie solidarności i więzi międzyludzkich, poprawa stanu zdrowia, bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców gminy Siekierczyn.

Priorytet ten będzie realizowany poprzez takie cele strategiczne jak:

1. zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej na terenie gminy Siekierczyn,
2. aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
3. przeciwdziałanie bierności społecznej i wyuczonej bezradności,
4. wzmacnianie trwałości rodziny, wspieranie rodziny i jej rozwoju, wyrównywanie szans różnych typów rodzin, w tym przeciwdziałanie marginalizacji osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie są samodzielne.

ROZDZIAŁ I

Gminny program pomocy społecznej

Diagnoza:

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.) *Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.*

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Co roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie obejmuje pomocą społeczną osoby i rodziny, będące z różnych przyczyn (najczęściej z powodu bezrobocia) w trudnej sytuacji materialnej. Rodzinom tym udzielana jest pomoc finansowa, rzeczowa oraz w formie usług opiekuńczych.

Dzieci i młodzież z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, objęte są pomocą w formie dożywiania w stołówkach szkolnych, a osoby dorosłe będące w trudnej sytuacji materialnej otrzymują pomoc finansową na zakup żywności w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Od kilku lat w okresie Świąt Bożego Narodzenia w ramach akcji „Konwój Muszkieterów” przygotowywane i przekazywane są rodzinom paczki świąteczne.

Ponadto dzieci i młodzież z ww. rodzin w czasie wakacji letnich i ferii zimowych wyjeżdżają na kolonie, rajdy i obozy profilaktyczne.

Pomoc GOPS w Siekierczynie dla rodzin z problemem bezrobocia w poszczególnych latach: (tabela 1)

Stan na:	Liczba rodzin z problemem bezrobocia	Liczba osób w tych rodzinach
grudzień 2006	73	355
grudzień 2007	80	371
grudzień 2008	88	301

Źródło: dane GOPS Siekierczyn

Cel strategiczny:

1. Wsparcie rodzin w prawidłowym jej funkcjonowaniu, usamodzielnianiu się oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych.
2. Zmiana modelu pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów wsparcia:
  - a) rehabilitacji,
  - b) pomocy w podjęciu zatrudnienia,
  - c) edukacji socjalnej.

Kierunki:

Działania kierowane będą na rzecz rodzin i osób dotkniętych bezrobociem, problemami rodzinnymi, zdrowotnymi i niepełnosprawnością.

Gminny system pomocy społecznej zawierać musi stabilne komponenty dające poczucie bezpieczeństwa, a także powinien być otwarty na nowe wyzwania. Dlatego też Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie zmierza w swoich działaniach do aktywnego pomagania osobom i rodzinom, oczekując na ich współuczestniczenie w rozwiązywaniu tych problemów.

Działania:

1. Zbudowanie zintegrowanego systemu informacji pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu, a klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie.
2. Środowiskowe wsparcie dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych poprzez działanie istniejących świetlic opiekuńczo – wychowawczych w Siekierczynie, Zarębie i Rudzicy.
3. Kontynuowanie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach, a także zapewnienie posiłku osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Podmioty realizujące:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu,
- 3) szkoły z terenu gminy Siekierczyn,
- 4) Urząd Gminy Siekierczyn,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie,
- 6) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie.

ROZDZIAŁ II

Gminny program polityki prorodzinnej

Diagnoza:

Znaczną część klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie stanowią rodziny, w których występuje bezrobocie, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, patologia.

Na prawidłowe funkcjonowanie rodziny wpływ mają takie czynniki jak:

- struktura rodziny,
- atmosfera wychowawcza w domu,
- sytuacja zdrowotna,
- sytuacja ekonomiczna,
- środowisko w którym rodzina funkcjonuje.

W wielu przypadkach w rodzinach korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie, struktura rodziny jest zaburzona.

Znaczna część rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu bezrobocia nie posiada środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny.

W wielu przypadkach występuje patologia i niezaradność życiowa, co się wiąże z zaniedbaniami w obowiązkach domowych oraz w sprawach opiekuńczo-wychowawczych głównie wobec małoletnich dzieci.

W rodzinach tych, zauważa się brak umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, brak poczucia bezpieczeństwa, brak ciepła rodzinnego.

Bywa tak, że rodziny te żyją często w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w życie innych. W wielu przypadkach dzieci pochodzące z tych rodzin, nie mają należytej opieki. Odrzucone przez środowisko rodzinne, pozostawione same sobie, więcej czasu spędzają poza domem, szukając akceptacji wśród grup nieformalnych. Zaczynają opuszczać zajęcia lekcyjne, pojawiają się wówczas problemy w szkole, gdyż niewiele czasu poświęcają nauce.

Bywa, że popadają w konflikt z prawem. Z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziny, a często także braku odpowiedniej opieki rodziców, dzieci przychodzą do szkoły głodne. W związku z tym, zostają objęte dożywianiem w szkole.

Dorośli natomiast powinni zostać objęci pomocą przez placówki pomocowe (poradnie rodzinne, poradnie psychologiczne).

Cele strategiczne:

1. Kompleksowa i systemowa pomoc jednostce i rodzinie, głównie o charakterze profilaktycznym, aktywizującym rodzinę lub jednostkę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.
2. Organizowanie pomocy w różnych środowiskach, takich jak:
  - a) rodzina,
  - b) szkoła,
  - c) świetlice opiekuńczo – wychowawcze.

Kierunki:

1. Wzmocnienie zdolności grup i społeczności lokalnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów.
2. Zapobieganie występowania rozpadu więzi rodzinnych oraz patologii społecznej.
3. Przeciwdziałanie problemom dysfunkcji opiekuńczo – wychowawczej, sytuacji kryzysowej i przemocy w rodzinie, a także unikania niepożądanych skutków przemocy.

Działania:

1. Organizowanie współpracy pomiędzy pracownikami socjalnymi, przedstawicielami szkół, policji, sądu, prokuratury, organizacji pozarządowych, sołtysów i radnych poprzez wymianę informacji.
2. Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom potrzebującym, poprzez świadczenie usług opiekuńczych.
3. Pomoc w uzyskaniu stypendiów socjalnych dla dzieci i młodzieży znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
4. Pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Podmioty realizujące:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 2) Urząd Gminy Siekierczyn,
- 3) szkoły,
- 4) organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ III

Gminny program rozwiązywania problemów bezrobocia

Diagnoza:

Bezrobocie jest zjawiskiem towarzyszącym gospodarce rynkowej. Oznacza brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych i gotowych do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy.

Bezrobocie w gminie Siekierczyn dotyka wielu ludzi. Skutki i straty, które powoduje, są dotkliwe nie tylko dla samych bezrobotnych i ich rodzin, ale również dla całego społeczeństwa. Chodzi tu o niewykorzystany potencjał ludzkiej pracy, poczucie zagrożenia bezrobociem ludzi zatrudnionych, nasilenie się patologii społecznej oraz potrzebę korzystania z wszelkiego rodzaju pomocy.

Przyczyną bezrobocia w gminie Siekierczyn jest głównie upadek w latach 90 – tych zakładów pracy na terenie gminy i powiatu, który wygenerował rzeszę bezrobotnych o niskich kwalifikacjach, słabym wykształceniu i brakiem inicjatywy.

Przyczyną bezrobocia są także zwiększone wymagania pracodawców dotyczące kwalifikacji zawodowych pracowników w zakładach na terenie gminy Siekierczyn, a czasami też wyuczona bezradność bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.

Stopa bezrobocia w naszym powiecie wg stanu na dzień 30.11.2008 r. wynosiła 21,8% i podobnie kształtuje się na terenie naszej gminy.

Bezrobocie na terenie gminy Siekierczyn w latach 2006-2008 (tabela 2)

Stan na:	Bezrobotni ogółem:	W tym długotrwale bezrobotni:	W tym kobiety:
grudzień 2006	387	283	225
grudzień 2007	326	206	206
grudzień 2008	345	174	190

Źródło: dane z PUP Lubań

Skutkami pozostawania bez zatrudnienia są problemy finansowe osób i ich rodzin. Długotrwała sytuacja pozostawania bez pracy wpływa negatywnie na poczucie własnej wartości człowieka. Stres i utrata stabilizacji, często powodują niemożność podejmowania racjonalnych decyzji. Często pojawia się apatia, zniechęcenie, a także agresywne reakcje wobec otoczenia, środowiska lokalnego, rodziny, instytucji.

Bezpośrednią konsekwencją bezrobocia jest rozszerzanie się zjawisk patologii społecznej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego jednostki i rodziny.

W związku z tym rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny poprzez organizację prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych.

Podstawowe znaczenie w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia ma praca socjalna, która przyjmuje zróżnicowane formy.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie, to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie, jak również technika kontraktu, która pozwala na to, by pomoc - jej forma, wysokość i okres świadczenia – uzależniona była od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

Cele strategiczne:

1. Rozwiązywanie problemów bezrobocia systemowo, z uwzględnieniem pomocy dla osoby bezrobotnej i jej rodziny.
2. Pomoc w poszukiwaniu pracy oraz eliminowanie psychospołecznych skutków bezrobocia.

Kierunki:

1. Eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia.
2. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.

Działania:

1. Zatrudnianie osób długotrwale bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych.
2. Zatrudnianie absolwentów szkół i stażystów.
3. Zapewnienie dzieciom podstawowego wyposażenia do szkoły, ciepłego posiłku, pomocy finansowej na kontynuację nauki poza miejscem zamieszkania.
4. Przekazywanie informacji na terenie gminy Siekierczyn dla osób bezrobotnych w sprawie ofert pracy, kursów i szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu.

Podmioty realizujące:

W realizacji powyższych zadań będą brały udział:

- 1) Urząd Gminy Siekierczyn,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu.

ROZDZIAŁ IV

Gminny program ochrony zdrowia

Zdrowie, według definicji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), oznacza dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne i społeczne, pozwalające na prowadzenie przez człowieka produktywnego, sensownego i twórczego życia w sferze tak społecznej, jak i ekonomicznej.

Przyjęta zasada równości, sprawiedliwości i partycypacji w zdrowiu stanowi istotną przesłankę w realizowaniu podstawowego prawa do zdrowia i korzystania z usług służby zdrowia.

Polityka społeczna, mając na względzie stan zdrowia jednostki, bierze pod uwagę czynniki ekonomiczne i społeczne. Jej zadaniem jest m.in. wyrównywanie dostępu do służby zdrowia oraz tworzenie warunków dla zdrowia społeczeństwa. Badając kwestie zdrowia, polityka społeczna rozróżnia jej trzy dziedziny:

- profilaktykę – zapobieganie chorobom w społeczeństwie poprzez kształtowanie odpowiedniego rozwoju człowieka oraz warunków jego życia wpływających na jego zdrowie,
- leczenie – nastawienie na człowieka chorego, na rozpoznanie i leczenie,
- rehabilitację – przywracanie do zdrowia, sprawności i przydatności społecznej ludzi dotkniętych kalectwem lub upośledzonych fizycznie, psychicznie, społecznie.

Diagnoza:

Zadania służby zdrowia w dziedzinie leczenia i rehabilitacji w gminie realizują:

1. Praktyka Lekarza Rodzinnego w Siekierczynie,
3. Praktyka Lekarza Rodzinnego w Zarębie,
4. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Siekierczynie,
5. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Zarębie,
6. Punkt Apteczny w Zarębie „Rodzinka”.

Urząd Gminy Siekierzyn od kilku lat ze swoich środków finansuje działalność gminnych zespołów sportowych, które przyczyniają się do:

1. zwiększania aktywności fizycznej ludności,
2. zwiększania skuteczności działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej społeczeństwa z zakresu promocji zdrowia,
3. poprawy sposobu żywienia ludności.

Kierunki:

1. Poprawa aktywności fizycznej osób zdrowych i niepełnosprawnych.
2. Zwiększanie świadomości zdrowotnej społeczeństwa w zakresie promocji zdrowia.

Działania:

- 1) Wspieranie imprez rekreacyjnych i sportowych o charakterze masowym,
- 2) budowa ścieżek rowerowych,
- 3) budowa bezpiecznych placów zabaw dla dzieci,
- 4) częste kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 5) współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia i Współzależnienia w Lubaniu,
- 6) współpraca w prowadzeniu akcji badań mammografii,
- 7) zabezpieczenie środków finansowych na realizację dożywiania dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i zagrożonych patologią,
- 8) walka z hałasem – egzekwowanie przez policję ciszy nocnej, zwłaszcza w lokalach gastronomicznych znajdujących się w pobliżu zabudowy mieszkaniowej,
- 9) wykonywanie ustawowych zadań w zakresie zabezpieczenia pomieszczeń dla gabinetów lekarskich w szkołach,
- 10) zapewnienie opieki logopedycznej dla dzieci ze szkół i przedszkoli,
- 11) współpraca ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 12) poszerzenie integracyjnego systemu edukacji dla osób niepełnosprawnych,
- 13) tworzenie i oznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Kolejną z liczniejszych grup społecznych, którymi zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie są osoby niepełnosprawne z terenu gminy.

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej *niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.*

Tymczasem w dobie obecnej niepełnosprawność jest rozumiana również jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania.

W związku z tym polityka społeczna powinna prowadzić aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie pracować na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse i warunki korzystania z przysługujących im praw.

Osobą niepełnosprawną jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (praca, nauka, zabawa, samoobsługa).

Podmioty realizujące:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 2) placówki oświatowe w gminie,
- 3) Urząd Gminy Siekierczyn,
- 4) Prywatne praktyki lekarskie,
- 5) GOKiS,
- 6) Policja.

ROZDZIAŁ V

Gminny program profilaktyki

Diagnoza:

Alkoholizm oraz inne uzależnienia, takie jak narkomania i nikotynizm, to zauważalne zjawiska w obszarze pomocy społecznej. Są one trudne do rozwiązania, gdyż ich źródłem, jak i ich skutkiem są inne problemy.

Nadużywanie alkoholu i środków psychoaktywnych powoduje szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Następstwa te dotyczą nie tylko zdrowia fizycznego i psychicznego.

Głównymi problemami współwystępującymi wraz z uzależnieniami są: bezrobocie, bezdomność, ubóstwo, dysfunkcje rodziny, długotrwała choroba, przestępczość – w tym przemoc w rodzinie.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm można wymienić uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia.

Zjawisko narkomanii wzrasta z kolei z powodu zwiększającej się dostępności środków psychoaktywnych, pewnego rodzaju mody na zażywanie narkotyków wśród młodzieży, braku autorytetów i celów życiowych.

W gminie Siekierczyn działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przeciwdziałaniu narkomanii.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukierunkowana jest w szczególności na działalność profilaktyczną oraz prowadzenie świetlic opiekuńczo – wychowawczych. Na terenie gminy Siekierczyn są prowadzone 3 świetlice opiekuńczo – wychowawcze: w Siekierczynie, Zarębie i Rudzicy. Do świetlic tych uczęszcza około 60 dzieci.

W szkołach na terenie gminy realizowane są programy edukacyjno-profilaktyczne, które kierowane do uczniów i rodziców. Obejmują one profilaktykę uzależnień od alkoholu, narkotyków i nikotyny, profilaktykę przemocy i profilaktykę bezpieczeństwa. Są to między innymi: „*Umiem mądrze wybierać*”, „*Zachowaj trzeźwy umysł*”, „*Zawsze bezpiecznie*”, „*Bezpieczna szkoła*”.

W gminie Siekierczyn, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siekierczynie działa także Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, którego zadaniem jest kierowanie i motywowanie do leczenia odwykowego oraz udzielanie pomocy i informacji rodzinom.

Cel strategiczny:

Stworzenie sprawnie działającego systemu koordynującego działania zmierzające do zwiększenia dostępu do właściwej informacji, porady, konsultacji, objętego działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Siekierczynie i Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Lubaniu.

Kierunki:

1. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej osobom i rodzinom, w których występują uzależnienia.
2. Zwiększenie dostępności pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy w szkole i rodzinie, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
4. Prowadzenie pozalekcyjnych działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.
5. Wspomaganie i współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Działania:

1. Organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
3. Udział dzieci i młodzieży w konkursach o tematyce profilaktycznej.
4. Finansowanie i wspieranie kolonii oraz obozów letnich i zimowych dla dzieci i młodzieży.
5. Udział w ogólnopolskich kampaniach medialnych.
6. Organizowanie systemowych szkoleń pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w rodzinie.
7. Udoskonalanie funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie.
8. Budowanie lokalnej koalicji wspierającej i organizującej działania pomocnicze na rzecz ofiar, świadków i sprawców przemocy w ramach pracy socjalnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie.
9. Wymiana informacji i koordynacja działań pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją oraz innymi podmiotami zajmującymi się problemami uzależnień.
10. Publikowanie w lokalnym biuletynie problemów uzależnień ich konsekwencji i sposobów eliminowania.

Podmioty realizujące:

Podmiotami realizującymi zadania będą:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie,
- 3) Urząd Gminy Siekierczyn,
- 4) Rewir Dzielnicowych w Siekierczynie,
- 5) placówki oświatowe w gminie,
- 6) GOKiS,
- 7) Redakcja „Gazetki Siekierczyńskiej”.

ROZDZIAŁ VI

Gminny program bezpieczeństwa i porządku publicznego

Diagnoza:

Przestępczość jest jedną z tych kwestii społecznych, która oddziałuje na funkcjonowanie każdej społeczności lokalnej. Intensywność oraz częstotliwość, z jaką występują zdarzenia przestępcze, mogą mieć istotny wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność danej gminy.

Dlatego istotne jest prowadzenie adekwatnych działań prewencyjnych, operacyjnych i porządkowych zmierzających w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy.

Na terenie gminy Siekierczyn za stan bezpieczeństwa i porządku publicznego odpowiedzialna jest Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu – Rewir Dzielnicowych w Siekierczynie.

Funkcjonariusze Rewiru Dzielnicowych w Siekierczynie prowadząc wszelkiego rodzaju działania prewencyjne, operacyjne i porządkowe starają się zapewnić mieszkańcom gminy bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Ponadto funkcjonariusze współpracują z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie, z placówkami oświatowymi i instytucjami kultury z terenu gminy. Prowadzą ścisłą współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siekierczynie poprzez organizowanie z pracownikami socjalnymi wyjazdów do rodzin patologicznych w celu przeprowadzania kontroli sprawowania władzy rodzicielskiej nad dziećmi w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty, osoby ubogie i niezaradne życiowo, którym potrzebna jest pomoc doraźna.

Na bieżąco prowadzona jest wymiana informacji i spostrzeżeń, co do prawidłowego rozpoznania wszelkiego rodzaju zagrożeń patologicznych wśród mieszkańców gminy.

Porównując rok 2007 do 2008, stwierdzono nieznaczny wzrost przestępstw w 5 podstawowych kategoriach. W 2007 r. takich przestępstw odnotowano 12, natomiast w 2008 r. – 18, przy czym w 2006 r. odnotowano 20 takich przestępstw.

Obraz przestępstw w 5 podstawowych kategoriach (tabela 3)

Stan na:	Przestępstwa rozbójnicze	Kradzieże pojazdów	Bójki i pobicia	Kradzież włamaniem z	Kradzież cudzej rzeczy
grudzień 2007	0	1	0	6	5
grudzień 2008	0	1	1	11	5

Źródło: dane z Rewiru Dzielnicowych w Siekierczynie

Cele strategiczne:

1. Kompleksowe i systemowe działania, głównie o charakterze profilaktycznym mającym na celu zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy.
2. Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.

Kierunki:

1. Eliminowanie negatywnych skutków przestępczości na terenie gminy poprzez prowadzenie profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy w szkole, w rodzinie i profilaktyki uzależnień.
2. Działania prewencyjne, operacyjne i porządkowe w celu zapewnienia mieszkańcom gminy porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Działania:

1. Organizowanie dalszej współpracy między pracownikami socjalnymi, przedstawicielami policji, placówek oświatowych, sądu, prokuratury, radnych, sołtysów i organizacji pozarządowych w zakresie wymiany informacji dotyczących porządku i bezpieczeństwa publicznego.
2. Wymiana informacji i koordynacja działań pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siekierczynie, policją oraz innymi podmiotami zajmującymi się problemami porządku i bezpieczeństwa publicznego.
3. Publikowanie w lokalnym biuletynie „Gazetka Siekierczyńska” informacji dotyczących zdarzeń zaistniałych na terenie gminy oraz porad związanych z bezpieczeństwem społeczeństwa gminy.

Podmioty realizujące:

1. Rewir Dzielnicowych w Siekierczynie,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
3. Urząd Gminy Siekierczyn,
4. placówki oświatowe z terenu gminy,
5. placówki kulturalne z terenu gminy,
6. redakcja „Gazetki Siekierczyńskiej.”

ZAKOŃCZENIE

Strategia w zakresie polityki społecznej określa misję dla instytucji działających w obszarze polityki społecznej, wyznacza cele strategiczne i działania, których realizacja powinna w znaczący sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych. Problemy społeczne jakie stoją przed lokalnymi instytucjami realizującymi działania z zakresu polityki społecznej wymagają szerokiej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych.

Współpraca między partnerami daje szansę na realizację podstawowego zadania jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych, a nieraz krytycznych sytuacji życiowych.

Strategia w zakresie polityki społecznej ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wskazuje nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego.

Realizacja przyjętej strategii umożliwi racjonalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów w celu rozwiązania wielu problemów społecznych, w tym przeciwdziałania biedzie i wykluczeniu społecznemu.

Strategia będzie podlegała ewaluacji. Kluczowe znaczenie dla strategii ma jej systematyczna realizacja i monitoring przyjętego harmonogramu działań.

Strategia i wynikające z niej programy są otwarte i elastyczne, podlegać będą okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom. Działania te wynikają ze zmieniającej się rzeczywistości społeczno – ekonomicznej, pogłębiania diagnozy potrzeb oraz zmieniających się wymogów prawnych.

Wszelkie zmiany do strategii wprowadzane będą w formie aneksu.

Spis treści:

<i>OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY SIEKIERCZYN</i>	<i>str. 3</i>
<i>Wstęp</i>	<i>str. 4</i>
<i>ROZDZIAŁ I – Gminny program pomocy społecznej</i>	<i>str. 5 - 6</i>
<i>ROZDZIAŁ II – Gminny program polityki prorodzinnej</i>	<i>str. 7 - 8</i>
<i>ROZDZIAŁ III – Gminny program rozwiązywania problemów bezrobocia</i>	<i>str. 9 - 10</i>
<i>ROZDZIAŁ IV – Gminny program ochrony zdrowia</i>	<i>str. 11 - 12</i>
<i>ROZDZIAŁ V – Gminny program profilaktyki</i>	<i>str. 13 - 14</i>
<i>ROZDZIAŁ VI – Gminny program bezpieczeństwa i porządku publicznego</i>	<i>str. 15 - 16</i>
<i>ZAKOŃCZENIE</i>	<i>str. 17</i>

Bibliografia – dane źródłowe:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm).
2. Dane uzyskane z Urzędu Gminy Siekierczyn.
3. Dane uzyskane z placówek oświatowych z terenu gminy Siekierczyn.
4. Dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu.
5. Dane uzyskane z Rewiru Dzielnicowych w Siekierczynie.
6. Źródło własne – dane GOPS w Siekierczynie.

Opracowanie: *Zofia Chmielewska*
Kierownik GOPS w Siekierczynie